

Załącznik do Zarządzenia Nr 363/2025
Burmistrza Gostynia
z dnia 30.12.2025 r.

Żłobek Miejski w Gostyniu

Plan opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjny

*„Trzeba dzieciom dać serce, piękno i uśmiech,
aby uczyły się kochać ludzi i wszystko co je otacza.”*

– Maria Kownacka

Instytucja : Żłobek Miejski w Gostyniu, ul. Strzelecka 28, 63-800 Gostyń

Organ prowadzący : Gmina Gostyń , ul. Rynek 2, 63-800 Gostyń

Numer wpisu do rejestru : 17915/Z

Kierownictwo : Dyrektor – Edyta Karolczak

Kontakt telefoniczny : tel. stacjonarny 65 322 23 93, tel. komórkowy 510 614 020

Kontakt mailowy : zlobek@gostyn.pl

Strona internetowa : www.zlobek.gostyn.pl

Wprowadzenie

Człowiek rozwija się w każdym okresie swego życia – od narodzin aż do śmierci. Jak pisze prof. Anna Izabela Brzezińska z Instytutu Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: *„Każdy okres życia stawia go przed nowymi zadaniami i nowymi wymaganiami ze strony otoczenia”* *Całe dzieciństwo czyli od narodzin do 10 roku życia to zaledwie 1/10 naszego życia, a wczesne dzieciństwo obejmujące pierwsze trzy lata życia to tylko 3% - te 3% ma jednak znaczenie kluczowe dla biegu procesu rozwoju i tego, co osiągamy w każdym kolejnym etapie życia. Nie ma przesady w powiedzeniu, że wczesne lata życia to fundament, podstawa, bagaż na całe życie.”* W artykule „Dzieciństwo jako fundament”, Profesor Brzezińska pisze: *„Pierwsze trzy lata decydują o tym, czy będziemy umieli korzystać z bogactwa zdarzeń, bogactwa kontaktów z ludźmi. To wtedy zdobywamy podstawowe narzędzia poznawania świata, porządkowania zdobytych informacji i przechowania ich w naszej pamięci”*.

Z powyższego wyczytać można jak ważną rolę w rozwoju odgrywają instytucje opieki do lat 3. Żłobek jest instytucją uzupełniającą podstawową rolę, jaką pełni rodzina. Wczesna opieka i edukacja wysokiej jakości stwarza dzieciom odpowiednie warunki rozwoju ich potencjału życiowego oraz ma głęboki i długotrwały wpływ na ich funkcjonowanie. Daje dzieciom poczucie emocjonalnego bezpieczeństwa i akceptacji, rozwija ciekawość świata, wspiera chęć uczenia się.

Ważnym etapem budowania i rozwijania jakości opieki nad dziećmi do lat 3 jest określenie wymogów (standardów), jakie stawiane są placówce realizującej opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Standardy określają optymalne warunki dla rozwoju dzieci w placówce i mają za zadanie pomóc w organizowaniu oraz prowadzeniu dobrej jakości usług. Standardy są granicą jakości, mają za zadanie zapewnić wszystkim dzieciom właściwą opiekę fizyczną, psychiczną i zdrowotną oraz odpowiednią do wieku edukację. W pewien sposób pozwalają również pokazać system procedur i regulaminów regulujących codzienne funkcjonowanie placówki.

Struktura i zasoby :

W Żłobku Miejskim w Gostyniu dostępnych jest 27 miejsc dla dzieci. Do placówki przyjmowane są dzieci od ukończenia 20 tygodnia życia do 3 roku życia. Liczba opiekunów jest zgodna z wiekiem i samodzielnością dzieci.

Placówka funkcjonuje od poniedziałku do piątku, we wszystkie dni robocze z pominięciem świąt w godzinach 6.30 – 16.30.

Żłobek mieści się w budynku Szkoły Muzycznej, w którym znajduje się również Przedszkole Miejskie Nr 2. W obiekcie dostępna jest winda. Budynek usytuowany jest w sąsiedztwie Parku Miejskiego, pośród drzew i zieleni. Na terenie żłobka znajduje się ogrodzony plac zabaw, w którym dzieci spędzają czas podczas różnorodnych zajęć, pikników. Żłobek dysponuje również wózkami 6-osobowymi dla najmłodszych dzieci, które umożliwiają pobyt na świeżym powietrzu poprzez spacer.

Posiłki dla dzieci uczęszczających do żłobka przygotowywane są przez kuchnię Przedszkola Miejskiego Nr 2 mieszczącego się w tym samym budynku. Dzięki temu posiłki przygotowywane są na miejscu, zawsze świeże i z dobrej jakości produktów. Woda do picia dla dzieci dostępna jest w sali przez cały dzień.

Na terenie żłobka znajduje się wózkarnia – pomieszczenie umożliwiające rodzicom pozostawianie wózków, fotelików samochodowych, rowerków. Na terenie żłobka dostępne są również liczne miejsca parkingowe dla rodziców.

Bezpieczeństwo i dostosowanie do potrzeb dzieci:

Budynek, w którym mieści się siedziba żłobka posiada szerokie drzwi wejściowe co ułatwia dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi. Wejście do budynku zabezpieczone jest domofonem. Dodatkowo, szerokie i przestronne ciągi komunikacyjne umożliwiają swobodne poruszanie się wewnątrz budynku. Na parterze budynku znajduje się pełnowymiarowa winda dzięki, której można swobodnie przemieszczać się między piętrami. Winda posiada kartę zabezpieczającą.

W celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i komfortu dzieci zastosowano:

- Meble, stoły, krzesła i siedziska do karmienia przeznaczone dla dzieci do lat 3 – atestowane.
- Dywany z trudnopalnych i antyalergicznym tkanin – atestowane.
- Wyposażenie spełniające normy bezpieczeństwa – atestowane.

Wejście do budynku zabezpieczone jest domofonem a dodatkowo piętro żłobka zabezpieczone jest wideodomofonem – osoby postronne nie mają dostępu do placówki bez zgody personelu.

Metody pracy :

Żłobek Miejski w Gostyniu to placówka, w której stwarzane są warunki bytowe zbliżone do warunków panujących w domu. Oprócz sprawowania nad dziećmi opieki, zadaniem żłobka jest również tworzenie warunków do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju dzieci. W żłobku prowadzone są zajęcia dostosowane do wieku i rozwoju psychomotorycznego dziecka - skupiamy się na edukacji poprzez kreatywną zabawę. Celem zajęć prowadzonych w naszym żłobku jest wszechstronne wspomaganie rozwoju dzieci we wszystkich sferach, rozwijanie ich naturalnych zdolności oraz predyspozycji.

Podczas zajęć stosujemy różne metody i formy pracy. Dysponujemy bogatym zapleczem materiałów edukacyjnych, pomocy dydaktycznych oraz plastycznych. W placówce wykorzystywane są różnorodne metody pracy z dziećmi.

I. Proponowane zajęcia edukacyjne:

- 1) Zajęcia z elementami integracji sensorycznej** – maluchy poznają otaczający świat całym swoim ciałem, wszystkimi zmysłami. Dzieci słuchają, obserwują, badają dotykiem, smakiem i węchem. Ćwicząc na bardzo różnych materiałach i fakturach dzieci pobudzają wszystkie zmysły;
- 2) Zajęcia dydaktyczne** – to zajęcia z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych. Celem tych zajęć jest wspieranie rozwoju poznawczego dziecka, rozwój mowy i poszerzanie słownictwa oraz kształtowanie wyobraźni;
- 3) Zajęcia plastyczne** – maluchy kształtują zręczność manualną, rozwijają twórcze myślenie oraz wyobraźnię;
- 4) Dziecięce eksperymenty** - dzieci odkrywają magiczny świat przyrody, ruchu, światła, dźwięku. Dynamiczny charakter zajęć z wykorzystaniem rekwizytów i prostych substancji codziennego użytku, doskonale łączy naukę z zabawą;
- 5) Zajęcia ruchowe** - poprzez zabawy ruchowe dzieci rozwijają ogólną sprawność fizyczną. Do zajęć wykorzystywane są piłeczki, materace, woreczki, tunele itp.
- 6) Ponadto każdy dzień w żłobku rozpoczyna się od zajęć umuzykalniających** – maluchy tańczą, naśladują ruchy do słów piosenek, kształtują poczucie rytmu.

II. Proponowane zabawy:

- 1) **zabawy manipulacyjne** - polegają na manipulowaniu przedmiotem w różny sposób, przekładaniu z ręki do ręki, wkładaniu i wyjmowaniu, turlaniu.
- 2) **zabawy konstrukcyjne** - pobudzają wyobraźnię malucha, ćwiczą sprawność manualną, kształtują koordynację wzrokowo-ruchową. Polegają na budowaniu, wytwarzaniu czegoś nowego.
- 3) **zabawy tematyczne** - w tego rodzaju zabawach dziecko naśladuje czynności zaobserwowane w swoim otoczeniu - dzieci naśladują czynności z życia dorosłych bawiąc się np. w kucharza, fryzjera, lekarza.
- 4) **zabawy z chustą animacyjną** - ułatwiają wejście w grupę, integrują, rozładują napięcia, pobudzają wyobraźnię.
- 5) **zabawy paluszkowe i dźwiękonaśladowcze** - przy pomocy dłoni tworzone są ilustracje do krótkich opowiadań oraz wierszyków. Podczas zabaw dźwiękonaśladowczych wykorzystywane są wierszyki zawierające wyrazy przypominające odgłosy płynące z otaczającego świata.
- 6) **zabawy dowolne** - wg inwencji i pomysłu dziecka.

Roczny plan pracy żłobka został przedstawiony w dalszej części planu OWE.

Szczegółowy plan pracy żłobka na każdy miesiąc zamieszczany jest na tablicy ogłoszeń przed wejściem do żłobka oraz w dzienniku elektronicznym.

III. Żłobek Miejski w Gostyniu prowadzi zajęcia z języka angielskiego i otrzymał miano Partnerskiej Placówki Bilingual Future”:

Program Powszechnej Dwujęzyczności wykorzystuje naturalną metodę przyswajania języka globalnego (angielskiego) we wczesnym dzieciństwie równoległe do języka ojczystego . Maluszki przyswajają język angielski w sposób naturalny a więc w czasie codziennych zabaw i aktywności – bezpośrednio z kontekstu. Każdego dnia maluszkom towarzyszą w zabawie mali bohaterowie Baby Beetles - wykreowany świat bohaterów i specjalnych piosenek oraz przygotowanych na tej podstawie zabaw językowo-muzycznych indywidualnych jak i grupowych. Zasadniczym celem programu jest kontekstowe osłuchiwanie dzieci z językiem angielskim w okresie szczególnej wrażliwości językowej (0-6 lat) tak, aby język angielski nigdy nie stał się dla nich językiem obcym.

IV. Żłobek Miejski w Gostyniu współpracuje z logopedą:

Logopeda dba o rozwój mowy najmłodszych prowadząc zajęcia logopedyczne poprzez gimnastykę buzi i języka. Zajęcia dostosowane są do potrzeb dzieci w wieku do 3 roku życia. W placówce odbywają się również konsultacje z logopedą, w trakcie których w miarę potrzeb rodzice mogą osobiście spotkać się ze specjalistą.

V. Placówka współpracuje z pielęgniarką:

Pielęgniarka ocenia rozwój fizyczny dzieci kontrolując pomiary masa ciała i wzrostu, sprawdza stan czystości skóry głowy i włosów, przeprowadza zajęcia edukacyjne dla maluszków oraz spotkania edukacyjne dla rodziców.

VI. Żłobek podejmuje współpracę ze środowiskiem lokalnym m.in.:

1) Biblioteką:

Zajęcia czytelnicze dla dzieci pn. „Maluszkowe poranki” odbywają się w Żłobku Miejskim w każdym miesiącu. Podczas zajęć dzieci wzbogacają słownictwo, pobudzają wyobraźnię oraz ciekawość świata, uczą się poszanowania książeczek od najmłodszych lat. Dzieci mają możliwość przeglądania żłobkowej biblioteczki, słuchania różnorodnych bajek. Maluszki biorą również udział również w teatrykach Kamishibai prowadzonych przez Panie Bibliotekarki.

- 2) Komendą Powiatową Policji, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowym Inspektorem Weterynarii:

Zapraszamy przedstawiciela jednostki do naszego żłobka poznając w ten sposób wykonywany przez niego zawód. Spotkania mają charakter edukacyjny – maluszki wzbogacają swoją wiedzę na temat podstawowych zasad bezpieczeństwa na drodze, w domu czy w żłobku, zasady postępowania w kontakcie ze zwierzętami co dodatkowo uczy empatii. Dzieci zapoznają się z wyglądem policjanta, strażaka, weterynarza jego umundurowaniem oraz atrybutami oraz poznają jego codzienną pracę.

VII. W codziennej pracy żłobek czerpie także inspirację z pedagogiki Marii Montessori:

Kluczowym hasłem jest „Pozwól mi to zrobić samemu”. W codziennych rytuałach wykorzystujemy dodatkowo elementy porannego kręgu, które pomagają budować relacje i poczucie bezpieczeństwa.

VIII. W grupie dzieci stosowany jest tzw. „Graficzny plan dnia”:

Na umówiony sygnał dźwiękowy przechodzimy do kolejnych czynności w ciągu dnia i jednocześnie przesuwamy strzałkę wskazując daną czynność. Jasne, czytelne obrazki umieszczone w sali dzieci dają im poczucie bezpieczeństwa i stanowią ich codzienny „zegar”.

IX. Żłobek bardzo chętnie uczestniczy w projektach zewnętrznych:

Zapraszamy ciekawych gości, którzy wzbogacają codzienność naszych podopiecznych. Staramy się, aby zajęcia były atrakcyjne, angażujące i rozwijające - ich fragmenty często utrwalamy na krótkich filmikach, które są do wglądu na profilu żłobka po uprzedniej zgodzie rodziców. Jednocześnie z najwyższą starannością dbamy o prywatność i wizerunek dzieci. Współpracujemy m.in. z animatorami, teatrykami dla najmłodszych. Hucznie świętujemy m.in. Dzień Dziecka, Dzień Rodziny, Mikołajki-spotkanie ze Świętym Mikołajem i Elfami, Balik Karnawałowy, Wielkanocne Spotkanie z Zajączkiem i wiele, wiele innych.

X. Stawiamy na współpracę i dobre relacje z rodzicami:

W żłobku regularnie organizowane są warsztaty z rodzicami – popołudniowe zajęcia i wspólne zabawy z maluszkami i ich rodzicami. Wspólna twórczość w atmosferze zabawy, zaangażowanie, przeżyte emocje a co najważniejsze czas, który dzieci spędzają z rodzicami to bardzo cenne doświadczenie dla obu stron.

Dla nas najważniejsze jest dziecko:

Działamy kreatywnie, stymulujemy rozwój dzieci poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych w formie kreatywnej zabawy;

Zapewniamy dzieciom bezpieczeństwo i profesjonalną opiekę dzięki wykwalifikowanej kadrze pedagogicznej;

Intensywnie współpracujemy z rodzicami oraz angażujemy rodziców w życie żłobka;

Efektywnie wspieramy rodziców w ukierunkowaniu rozwoju dziecka, zgodnie z jego potencjałem i możliwościami;

Ciągle podnosimy kwalifikacje kadry żłobka poprzez udział w szkoleniach;

Każdemu maluchowi zapewniamy komfortowe warunki pobytu w żłobku oraz przyjazną, ciepłą atmosferę;

Oferujemy atrakcyjny program pracy z dziećmi.

I. CELE OPIEKUŃCZO -WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNE

1. Celem ogólnym niniejszego planu jest przede wszystkim :

- a) Stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom w Żłobku Miejskim w Gostyniu poprzez organizację codziennej opieki zapewniając respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka, spełnianie podstawowych potrzeb życiowych - fizjologicznych, potrzeb bezpieczeństwa, potrzeby uwagi oraz szacunku.
- b) Stworzenie warunków pobytu dziecka wspierających rozwój umiejętności samoobsługowych w tym ich samodzielności, wzmacnianie w budowaniu kontaktów społecznych w tym rówieśniczych.
- c) Wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego oraz sprawności fizycznej przez stworzenie takiego środowiska, które umożliwia dziecku w pełni harmonijny rozwój.

2. Cele szczegółowe czyli te, które są realizowane w codziennej pracy instytucji umożliwiające rozwój wiedzy, umiejętności oraz dyspozycji dziecka. Cele te charakteryzuje indywidualne podejście do możliwości dziecka w grupie. Wyróżnić możemy m.in.

a) kształtowanie u dziecka :

- samodzielności, poczucia świadomości ciała,
- świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb,
- umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób,
- tożsamości oraz świadomości swoich potrzeb,
- poczucia własnego „ja”,
- uważności na siebie i inne dzieci oraz ich potrzeby,
- gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych,
- gotowości do poznawania świata, ciekawości oraz wytrwałości.

b) rozwój koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej,

c) rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi,

d) rozwój i poszerzanie wiedzy oraz otaczającego go świata.

II. METODY PRACY Z DZIEĆMI - WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU : 6.1 POCZUCIE PRZYNALEŻNOŚCI DO GRUPY ORAZ NAWIĄZYWANIE KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH**

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci poprzez tworzenie atmosfery akceptacji bezpieczeństwa i przynależności do grupy. Umożliwianie nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi.

b) Szczegółowe

Dziecko:

- czuje się częścią grupy, nawiązuje kontakt wzrokowy i werbalny z innymi dziećmi.
- uczestniczy w prostych zabawach z rówieśnikami.
- okazuje emocje w obecności innych i uczy się je rozpoznawać.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- lalki, maskotki, pacynki – do odgrywania scenek.
- klocki do tworzenia wspólnych konstrukcji.
- chustki, piłki do wspólnych zabaw integracyjnych.
- książki i obrazki przedstawiające relacje między dziećmi.
- pomoce z wizerunkiem dzieci z grup (np. zdjęcia)

WSKAZÓWKI DYDAKTYCZNE :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Wita każde dziecko po imieniu - buduje poczucie, że jest zauważone i ważne w grupie.
- Tworzy rytuały grupowe (poranne powitanie, piosenki na rozpoczęcie dnia)
- Zachęca do wspólnej zabawy, współdziałania i pomocy innym („Podaj proszę samochód Jasiowi”).
- Dbą o każde dziecko, aby miało możliwość włączenia się w działania w swoim tempie.
- Modeluje zachowania społeczne - pokazuje jak się witać, dzielić, dziękować.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Porównywania dzieci między sobą („Zobacz, Jasiu umie Ty nie”).
- Krytykowania lub oceniania emocji („Nie płacz nic się nie stało”).
- Wyręczania dziecka w każdej sytuacji – dziecko musi doświadczać samodzielnych relacji.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę:

- Czy każde dziecko ma swoje miejsce w grupie.
- Czy dzieci mają możliwość współpracy na dywanie, przy stole itp.
- Czy dzieci potrafią spontanicznie wchodzić w kontakt a dorosły jest wsparciem – nie narzuca.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- Strefy tematyczne w tym Strefa emocji i spokoju – miejsce gdzie dziecko może się wyciszyć po emocjach w zabawie.
- Krąg wspólnych spotkań - dywan w centrum sali do zabaw integracyjnych.
- Strefa „ To My” - zdjęcia i symbole dzieci przypisanych do grupy, kącik urodzinowy.

PRZYKŁADY :

- Krąg powitalny.
- Zabawy w parach i z podziałem na grupy.
- Tworzenie wspólnych prac tematycznych.
- Zabawy w teatryk.
- Wspólne świętowanie urodzin.

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU: 6.2 1) UMOŻLIWIENIE DZIECIOM PODEJMOWANIE DECYZJI W SPRAWACH ICH DOTYCZĄCYCH**

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju autonomii dziecka poprzez umożliwianie mu podejmowania decyzji w sprawach, które go dotyczą. Kształtowanie poczucia sprawczości, odpowiedzialności i zaufania do podejmowania własnych decyzji.

b) Dziecko:

- dokonuje prostych wyborów np. wybór zabawki, miejsca, sposobu zabawy.
- podejmuje samodzielnie działania np. ubieranie się, porządkowanie.
- potrafi wyrazić swoje zdanie potrzeby.
- doświadcza konsekwencji swoich decyzji w bezpieczny dla niego sposób.
- rozwija wiarę we własne możliwości i ma poczucie, że może samo podjąć decyzje.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- różnorodne zabawki dostępne na wysokości dziecka,
- lusterko do rozpoznawania emocji na wysokości wzroku dziecka.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- stwarza sytuacje, w których dziecko może samo podjąć decyzje, dokonać wyboru
np. chcesz rysować czy budować?
- uznaje prawo dziecka do odmowy : „Nie chcesz to może spróbujemy później”
- daje czas na podjęcie decyzji – nie pogania dziecka, nie pośpiesza
- wspiera dziecko słownie w wyrażaniu potrzeb - „Powiedz co wolisz?”
- chwali za próby samodzielności : „BRAWO”

b) czego opiekun powinien unikać :

- decydowania za dziecko w każdej sytuacji.
- zmuszanie do działań wbrew woli dziecka.
- nadmiernego wyręczania dziecka.
- krytykowania dziecka za dokonanie złego wyboru.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- czy dzieci mają realny wpływ na przebieg dnia w małych sprawach – np. wybór zabawki czy wybór kolejności jedzenia ,
- czy dorosły reaguje z szacunkiem na decyzje i emocje dziecka.
- czy przestrzeń sprzyja samodzielności.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- strefy aktywności z łatwym dostępem,
- meble i półki w zasięgu dziecka,
- strefa samoobsługi, gdzie dziecko może samo np. wziąć chusteczkę.

- strefa z podejmowaniem decyzji - za pomocą obrazka może zdecydować jaką aktywność czy rodzaj zabawki wybiera

PRZYKŁADY :

- „Dziś ja wybieram” – przez zabawkę dziecko wybiera daną aktywność na czas wolny.
- „Dwa stoliki” - różne pomysły – dziecko podejmuje decyzje, gdzie będzie brało udział.
- zabawy w samoobsługę np. dziecko samodzielnie nalewa sobie wody do kubeczka, zdejmuje kaptur, ubiera lalkę w czasie zabawy itp.

• STANDARD I NAZWA OBSZARU: 6.2 2) ZWIĘKSZENIE SAMODZIELNOŚCI DZIECI

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju samodzielności dzieci w codziennych sytuacjach życia żłobkowego. Stwarzania warunków do samodzielnego działania, doświadczania, pokonywania trudności.

b) Dziecko:

- podejmuje próby samodzielnego jedzenia, sprzątania po sobie.
- rozumie proste zasady porządku i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń,
- doświadcza satysfakcji z własnych osiągnięć.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- ubrania z prostymi zapięciami.
- rzepy, suwaki , duże guziki.
- krzeselka i stoliki odpowiedniej wysokości.
- pomocnicze obrazki pokazujące kolejność wykonywania poszczególnych czynności.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- zachęcać dzieci do samodzielnych prób – „Spróbuj sam, a ja Tobie pomogę jeśli będziesz tego potrzebował”.
- uczy się cierpliwości, spokoju i konsekwencji.
- daje czas na działania.

b) czego opiekun powinien unikać :

- wyręczania dzieci w prostych czynnościach.
- negatywnego oceniania starań dziecka.
- przerywania czynności dziecka w połowie.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- dostosowanie zadań do wieku dzieci.
- czy dzieci mają możliwość wykonania danej czynności samodzielnie – stan zdrowia , niepełnosprawność itp.
- czy przestrzeń sprzyja samodzielności dziecka.
- czy każde dziecko ma szansę działać w swoim tempie.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- strefy galerii – prezentacja samodzielnych prac.
- nisko oznaczone półki, przybory itp.
- instrukcje czytelne dla dziecka podpowiadające wykonywanie danej czynności krok po kroku samodzielnie.

PRZYKŁADY :

- zabawy porządkowe.
- wybieranie „dyżurnego”.
- mini projekty np. „ tydzień samodzielnego przygotowania do snu” ubieranie piżamki.

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU: 6.3 Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie**

CELE :

a) Ogólne

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci organizowanie sytuacji sprzyjających współpracy komunikacji i wzajemnej pomocy w grupie. Tworzenie akceptacji i zaufania oraz poczucia bezpieczeństwa.

b) Dziecko:

- podejmuje kontakt z innymi dziećmi.
- działa w prostych czynnościach.
- uczy się rozwiązywać drobne konflikty.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- plansze z zasadami komunikacji – dziękuję, proszę, przepraszam.
- chusty animacyjne, duże puzzle, klocki.
- lalki , kukiełki do odgrywania scenek.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- dopasowanie do wieku danej grupy dzieci.
- modelowanie prawidłowego zachowania i komunikację „Dziękujemy Ani za pomoc”.
- zachęcanie do wspólnych działań „ Zbudujmy wspólnie dom”.
- wyjaśnianie dzieciom sytuacji konfliktu, sporu - „Masz klocek, który chciałaby Ola – pomóżmy jej poszukać drugiego”.

b) czego opiekun powinien unikać :

- faworyzowania jednych dzieci.
- zmuszania do zabawy dziecka, które potrzebuje w tym momencie побыć samo.
- reagowanie krzykiem, z nerwami i stronniczo wobec dziecka.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- czy wybrane zabawki i przestrzeń sprzyjają współpracy a nie zwiększają rywalizacji.
- czy opiekunowie reagują empatycznie na emocje dzieci.
- czy w grupie panuje atmosfera wzajemnego szacunku.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- strefy zabaw grupowych np. kuchenka, teatrzyk itp.
- „Tablica wspólnych działań”, która upamiętnia fotograficznie wspólne działania (zdjęcia z poprzednich zajęć itp.)

PRZYKŁADY :

- zabawy „w kręgu”.
- zabawy muzyczno-ruchowe.
- podejmowanie wspólnych działań – budowanie, rysowanie, malowanie, sprzątanie.

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU: 6.4 Celebracja świąt i innych wydarzeń**

CELE :

a) Ogólne:

Wspieranie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci poprzez wspólne przeżywanie ważnych dni, świąt czy wydarzeń grupowych. Budowanie poczucie wspólnoty, tożsamości grupowej.

b) Dziecko:

- uczestniczy w przygotowaniach do uroczystości.
- rozwija poczucie przynależności do grupy.
- poznaje zwyczaje i tradycje przedstawiane w bardzo prosty sposób.
- doświadcza pozytywnej atmosfery w czasie wspólnego świętowania.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- proste dekoracje, ozdoby związane z daną uroczystością.
- materiały plastyczne dostosowane do danych wydarzeń.
- strefa czytelnika – dostosowana tematyką do danego wydarzenia.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- wprowadzanie tematu świąt w sposób prosty i zrozumiały dla dzieci poprzez piosnkę czy zabawę.
- wspominanie o innych świątach np. dzieci innego wyznania, które mogą znajdować się w grupie.
- pomaganie dzieciom w nazywaniu emocji „Cieszymy się, że Ola ma dziś urodziny”

b) czego opiekun powinien unikać:

- nadmiernego formalizowania uroczystości np. stresujących występów przed rodzicami.

- porównywania dzieci w czynnościach – zobacz umie lepiej niż Ty.
- zbyt długich i trudnych wyjaśnień.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- czy każde dziecko ma możliwość włączenia się do przygotowań na miarę swoich możliwości.
- czy atmosfera przestrzeni i rytuały budują poczucie wspólnoty.
- czy dzieci przeżywają wspólne wydarzenia we współpracy ze sobą.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- dekoracje przestrzeni zawieszane również na wysokości wzroku dzieci.
- stworzenie strefy tematu świątecznego – zmieniającego się w zależności od święta czy pory roku.

PRZYKŁADY:

- świętowanie urodzin dziecka.
- wspólne przygotowania do świąt - ozdoby , dekoracje.
- zabawy tematyczne „ Dzień kropki”, „Dzień Pluszowego Misia”

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU: 7.1 Poznawanie i doświadczanie otaczającego świata**

CELE :

Ogólne:

Stworzenie dzieciom warunków do poznawania świata poprzez zmysły, działanie, obserwację i eksperymentowanie. Rozwijanie ciekawości poznawczej, uważności i radości z odkrywania.

a) Dziecko:

- doświadcza zjawisk przyrodniczych i codziennych sytuacji w sposób aktywny i bezpieczny.
- rozwija spostrzegawczość i umiejętność zadawania pytań
- uczy się rozpoznawać zmiany w przyrodzie i otoczeniu.
- rozwija zmysły poprzez kontakt z różnorodnymi materiałami i fakturami.
- uczy się obserwować, porównywać i wyciągać wnioski.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- naturalne materiały piasek, liście, woda, gałązki, kwiaty, owoce, warzywa.
- pomoce do eksperymentów (pojemniki, woda, kubki, pędzle, lejki, gąbki).
- książeczki o zwierzętach, porach roku, pogodzie, środowisku.
- przedmioty codziennego użytku do eksploracji (łyżki, klamerki, tkaniny, miski).

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Stwarza dzieciom okazje do samodzielnego odkrywania i eksperymentowania, nie podaje gotowych rozwiązań.
- Zachęca do zadawania pytań: „Co się stanie, gdy...?”, „Jak myślisz, dlaczego to pływa?”
- Wprowadzanie nowe doświadczenia przez wspólne zabawy, spacer, obserwacje, rozmowy.
- Wspieranie dzieci w nazwaniu zjawisk i emocji („Zobacz, wiatr poruszył liść!”, „Dotknij, jaki mokry śnieg”).
- Modelowanie postaw ciekawości i uważności – dziecko zauważa i komentuje zmiany w otoczeniu.
- Zapewnia bezpieczeństwo i komfort podczas poznawania nowych zjawisk.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Ograniczania swobodnej eksploracji („Nie dotykaj”, „Nie wolno się ubrudzić”).
- Narzucania gotowych odpowiedzi lub zbyt trudnych pojęć („To jest fotosynteza” zamiast „Roślina rośnie, bo ma słońce i wodę”).
- Zbyt długich i statycznych zajęć – dzieci w wieku żłobkowym uczą się przez ruch i działanie.
- Zastępowania doświadczenia pokazem – lepiej, by dziecko samo sprawdziło niż tylko patrzyło.
- Braku różnorodności materiałów (ciągle te same zabawki, brak kontaktu z naturą).

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- Czy dzieci mają możliwość eksperymentowania w bezpieczny sposób.
- Czy mają kontakt z naturalnymi materiałami i różnymi fakturami.
- Czy mają przestrzeń do obserwacji i swobodnego działania (nie wszystko zorganizowane przez dorosłego).
- Czy zajęcia i aktywności są powiązane z porami roku, pogodą, codziennym życiem.
- Czy dzieci przeżywają radość z odkrywania.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- Strefa przyrody - z roślinami, lupą, naturalnymi materiałami.
- Strefa sensoryczna - z kaszą, tkaninami, przedmiotami o różnych fakturach.
- Miejsce do eksperymentów – blat lub mata, gdzie można coś przelać, zmieszać, przesywać.
- Obserwacji za oknem – widok na drzewa, niebo, ptaki
- Strefa czytelnika – proste publikacje przyrodnicze i obrazkowe.

PRZYKŁADY :

- Spacer badawczy - zbieranie skarbów natury, obserwacja pogody, wąchanie kwiatów.
  - Eksperyment z wodą - co tonie, co pływa; mieszanie barw w wodzie.
  - Dotykowe pudełko - dziecko dotyka i odgaduje, co jest w środku (szyszka, gąbka, kamień).
  - Zabawy w „małego badacza” - obserwowanie, jak topi się lód, jak rośnie roślina.
  - Odgłosy natury- słuchanie i odgadywanie, co to za dźwięk (wiatr, deszcz, ptak).
  - „Zmienna pogoda” - zabawa ruchowa: dzieci pokazują deszcz, wiatr, słońce gestem i ruchem.
  - Mini ogródek w sali – sianie rzeżuchy, podlewanie, obserwowanie zmian.
- **7. 2. Przykładowe aktywności wykorzystywane w poszczególnych tematach tygodniowych dotyczących myślenia przyczynowo – skutkowego, umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata , używania określeń dla cech przedmiotów oraz używania określeń przestrzennych.**

I. Poznanie zjawiska pływania i tonięcia, rozwój obserwacji i słownictwa

Środki dydaktyczne: miska z wodą, lekkie i cięższe przedmioty (korek, kamień, plastikowa łyżka, klocek, piłka, gąbka)

Realizacja aktywności :

- 1) Dzieci wrzucają po kolei przedmioty do wody.
- 2) Opiekun zadaje pytania :
  - „Co się stało?
  - „ Co pływa?”
  - „ Jaki przedmiot opadł na dno?”

Opiekun nawiązuje relacje z dziećmi, zachęca dzieci do wypowiedzi wspólnie z nimi podsumowuje : „Korek pływa – jest lekki. Kamień tonie – jest ciężki.”

Rozwijane umiejętności: przyczyna i skutek, porównywanie, nowe pojęcia: „tonie”, „pływa”, „ciężki”, „lekki”.

II. Aktywność rozwijająca koordynację i słownictwo oraz myślenie przyczynowo - skutkowe

Środki dydaktyczne: duże, lekkie klocki , magnetyczne z pianki lub inne.

Realizacja aktywności:

- 1) Dzieci budują wspólnie wieżę.
- 2) Opiekunowie zachęcają i mobilizują wszystkie dzieci:
  - „Zbudujmy wyżej!”
  - Co się stanie, gdy dodamy jeszcze jeden klocek?”
- 3) Gdy wieża się przewróci opiekun opisuje dzieciom co się wydarzyło:
  - „Wieża się przewróciła, bo była za wysoka.”

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko”, „nad–pod”, „upadło”, „zbudowaliśmy”.

III . Rozwijanie percepcji dotykowej i słownictwa

Środki dydaktyczne: pojemnik z wodą, kubeczki, pipetki, gąbki.

Realizacja aktywności :

- Opiekun pokazuje, jak można „lać deszcz” (pipetką lub kubkiem).
- Dzieci obserwują, jak woda wsiąka w gąbkę lub rozlewa się po tacy.

Opiekun przekazuje dzieciom skutek działań :

- „Woda się rozlewa”
- „Gąbka jest mokra”
- „Kałuża znika!”

Rozwijane pojęcia: przyczyna–skutek ,”mokry–suchy” , „pełny–pusty” , „dużo–mało”

IV. Rozwijanie percepcji dotykowej i słownictwa

Środki dydaktyczne : balony, lekkie piłeczki

Realizacja aktywności:

- Opiekun mówi dzieciom i zachęca ich to powtarzania : „Balon leci wysoko! A teraz spada!”
- Dzieci śledzą wzrokiem i ruchem. Powtarzają za opiekunem.

Opiekun przekazuje dzieciom skutek działań :

- Balon leci do góry i spada.

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko” , „leci–spada” , przyczyna–skutek.

V. Rozpoznawanie cech przedmiotów, rozwijanie zmysłu dotyku

Środki dydaktyczne : woreczki lub pudełka z różnymi fakturami (gąbka, piłeczka, klocek, materia, kamień, piórko)

Realizacja aktywności:

- Dziecko losuje przedmiot i opisuje (z pomocą dorosłego): „Miękkie!” / „Twarde!”
- Opiekunowie zachęcają i mobilizują wszystkie dzieci do obserwacji. Zachęca do udziału. Daje szansę na wypowiedź każdemu dziecku w swoim tempie.
- Dziecko przy pomocy opiekuna porównuje pary: „Klocek twardy, miś miękki.”

Rozwijane pojęcia: „wysoko–nisko” , „na–pod” , „upadło” , „zbudowaliśmy”.

VI. Rozwijanie orientacji przestrzennej

Środki dydaktyczne : ulubiona maskotka dziecka

Realizacja aktywności:

- Opiekun chowa misia: „Miś jest pod stołem.”
- Dzieci szukają, a potem same chowają zabawkę: „Miś na krześle!”

Rozwijane pojęcia: „na” , „pod” , „obok” , „za” , „przed” , w.”

Rozwijane procesy: pamięć, logiczne myślenie, orientacja przestrzenna.

VII. Ćwiczenie spostrzegawczości, pamięci i logicznego myślenia

Środki dydaktyczne : 3 przedmioty (np. klocek, piłka, łyżka)

Realizacja aktywności:

- Dziecko patrzy na 3 przedmioty, po czym opiekun chowa jeden.
- Pytanie opiekuna skierowane do dzieci : „Czego brakuje?”
- Dzieci odgadują i komentują.

Rozwijane pojęcia: przyczyna–skutek, koncentracja, słownictwo opisowe.

- **STANDARD I NAZWA OBSZARU: 8.1.1. Wspieranie rozwoju gotowości i umiejętności porozumiewania się z uwzględnieniem mówienia do dzieci**

CELE :

a) Ogólne:

Wspieranie rozwoju mowy i komunikacji u dzieci w wieku żłobkowym

b) Dziecko:

- słucha i reaguje na głos dorosłego.
- rozumie proste polecenia.
- podejmuje próby wypowiedzania słów i dźwięków.
- rozwija słownictwo czynne i bierne.
- komunikuje potrzeby i emocje słowem lub gestem.
- uczestniczy w rozmowie i zabawach słownych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- książeczki obrazkowe i kontrastowe.
- ilustracje tematyczne (zwierzęta, pojazdy, kolory).

- pacynki, maskotki, lalki.
- instrumenty i grzechotki.
- materiały sensoryczne (różne faktury, przedmioty codziennego użytku).
- piosenki i wierszyki dla najmłodszych.
- lustra do ćwiczeń mimiki i artykulacji.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru :

- Mówi do dziecka często, spokojnie, z emocjonalnym zaangażowaniem.
- Używa prostych, poprawnych zdań – nie spiesz się, daj czas na odpowiedź.
- Zachęca do powtarzania i współuczestnictwa, nie zmuszaj do mówienia.
- Reaguje na każdy przejaw komunikacji – słowo, gest, dźwięk.
- Buduje kontakt wzrokowy i poczucie bezpieczeństwa.
- Powtarza treści – rytm, rym i melodia wspierają rozwój mowy.
- Chwali i wzmacnia każdą próbę komunikacji.

b) czego opiekun powinien unikać :

- Zbyt szybkiego tempa mowy.
- Używania zniekształconych słów („amciu, „picu”).
- Oceniania i poprawiania w sposób negatywny („Nie tak się mówi”).
- Zmuszania dziecka do powtarzania.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę :

- Czy dziecko reaguje na imię i polecenia.
- Czy próbuje powtarzać słowa i dźwięki.

- Czy chętnie słucha i obserwuje osobę mówiącą.
- Czy rozumie proste pytania.
- Jak rozwija się słownictwo i czy występują ewentualne trudności w mowie lub słuchu.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI :

- Strefa książki– miękki dywan, książeczki na wysokości dziecka, wygodne miejsce do wspólnego czytania.
- pacynki, kukielki, maskotki do rozmowy i odgrywania scenek.
- Strefa muzyczna – instrumenty, miejsce do wspólnego śpiewania i rytmiczowania.

Przestrzeń uporządkowana, spokojna, bez nadmiaru bodźców dźwiękowych

1. PRZYKŁADY :

- Zabawa w nazywanie: Opiekun pokazuje przedmioty i nazywa je: „To jest piłka”, „To jest lalka”. Dziecko powtarza lub wskazuje właściwy przedmiot.
- Zabawy dźwiękonaśladowcze: „Jak robi piesek?”, „Jak jeździ auto?” – dzieci naśladowują dźwięki.
- Zabawy paluszkowe i rytmiczne: „Idzie rak nieborak”, „Tu paluszek, tam paluszek”.
- Zabawy w teatrzyk: Opiekun rozmawia z dziećmi poprzez pacynkę („Miś mówi: dzień dobry!”).
- Czytanie krótkich książeczek: Oglądanie obrazków, wspólne wskazywanie i nazywanie elementów.
- Zabawy w kręgu: Piosenki i zabawy z gestem: „Koła autobusu”, „Panie Janie”.
- Rozmowy sytuacyjne: Opiekun opisuje codzienne czynności („Teraz myjemy ręczki”, „Ubieramy buciki”).

• **8.1.2. i 8.1.3 Wzbogacanie słownictwa i wzbogacania słownictwa**

CELE :

a) Ogólne:

Rozwijanie i poszerzanie zasobu słownictwa dzieci poprzez codzienne sytuacje, zabawy i rozmowy, które zachęcają do nazywania, opowiadania, pytania i powtarzania słów.

b) Dziecko:

- rozumie coraz więcej słów i zwrotów.
- nazywa znane przedmioty, osoby, zwierzęta i czynności.
- powtarza słowa po dorosłym.
- posługuje się prostymi zdaniami.
- zadaje pytania lub reaguje na nie.
- wzbogaca słownictwo czynne i bierne w zabawie i codziennych sytuacjach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- książeczki obrazkowe i tematyczne.
- zestawy ilustracji (zwierzęta, owoce, pojazdy, emocje).
- pacynki i maskotki.
- zabawki tematyczne (naczynia, ubranka, pojazdy).
- materiały naturalne: owoce, liście, kamyczki – do opisu i dotykania.
- piosenki i rymowanki utrwalające słowa.
- lustra – do ćwiczeń artykulacyjnych i zabaw w naśladowanie.

WSKAZÓWKA DYDAKTYCZNA :

a) rola opiekuna w realizacji tego obszaru:

- Wprowadza nowe słowa w naturalnych sytuacjach dnia codziennego (podczas posiłków, ubierania, spaceru).

- Powtarza słowa w różnych kontekstach – dziecko szybciej je utrwała.
- Wzmacnia pozytywnie każdą próbę wypowiedzi.
- Używa poprawnych form językowych – unikaj zniekształceń.
- Mówi powoli, wyraźnie, z ciepłem i zaangażowaniem emocjonalnym.
- Często zadaje pytania otwarte, zachęcaj do nazywania.
- Włącza słowo w ruch, gest i działanie.
- Reaguje na komunikację niewerbalną – gest, mimikę, wskazanie – i nazywaj to, co dziecko wyraża.

b) czego opiekun powinien unikać:

- Nadmiaru nowych słów naraz – dziecko potrzebuje powtórzeń i utrwalenia.
- Stosowania niepoprawnych form językowych lub „mowy dziecinnej”.
- Zmuszania dziecka do powtarzania słów.
- Oceniania błędnych prób („Źle powiedziałeś”).
- Przeładowania otoczenia bodźcami, hałasem lub zbyt wieloma obrazkami jednocześnie.

c) na co opiekun powinien zwrócić uwagę:

- Czy dziecko rozumie proste polecenia i pytania.
- Czy potrafi nazywać znane przedmioty, osoby, czynności.
- Czy próbuje powtarzać nowe słowa.
- Czy rozumie pojęcia ogólne (duży–mały, zimny–ciepły, itp.).
- Jak rozwija się jego słownik czynny (słowa, które wypowiada) i bierny (słowa, które rozumie).
- Czy wykazuje zainteresowanie rozmową i książkami.

ORGANIZACJA PRZESTRZENI:

- książki – półka z książkami i ilustracjami, miejsce do wspólnego czytania i rozmów.
- Strefy tematyczne – pozwala dzieciom poznawać przedmioty i nazywać np. „w kuchni”, „na wsi”, „w ogrodzie”
- lalki i pacynki – do odgrywania scenek i dialogów.
- przestrzeń do zabaw w kręgu – wspólne śpiewanki, rymowanki i gry słowne.

Przestrzeń powinna być uporządkowana i dostosowana do możliwości dziecka, by ułatwiać obserwację i nazywanie otaczających rzeczy.

PRZYKŁADY :

1. Zabawa „Co to jest?”

- Opiekun pokazuje przedmiot lub obrazek i nazywa go.
- Dziecko powtarza lub wskazuje, gdy usłyszy nazwę.

2. „Znajdź i pokaż”

- Opiekun mówi: „Pokaż misia”, „Gdzie jest piłka?”.
- Dziecko wskazuje odpowiedni przedmiot.

3. Zabawy tematyczne:

- „W kuchni” – dziecko nazywa łyżkę, talerz, kubek .
- „Na farmie” – zwierzęta i ich głosy.

4. Czytanie i rozmowa o obrazkach:

- Wspólne oglądanie książeczki, pytania typu „Co to?”, „Jakiego koloru jest piłka?”.

5. Zabawy rytmiczno-słowne:

- Powtarzanie rymowanek: „Srocza kaszkę warzyła”, „Idzie rak nieborak”.

6. Zabawy z piosenką:

- „Panie Janie”, „Koła autobusu”, „Stary niedźwiedź mocno śpi” - dzieci powtarzają słowa i gesty.

7. Zabawy sensoryczne:

- Opisywanie wrażeń: „Miękki kocyk”, „Twardy klocek”, „Zimna woda”.

8. Zabawy z pacynką:

- Pacynka zadaje pytania: „Jak masz na imię?”, „Co lubisz jeść?”, zachęca do dialogu.

• Standard 9.2 Wybrane aktywności wspierające rozwój fizyczny dzieci

Opiekun inicjuje i proponuje dzieciom aktywności, takie jak:

- Ścieżki sensoryczne - chodzenie na bosaka po trawie, piasku, folii bąbelkowej, szyszkach, fakturach.
- Zabawy wodą, np. przelewanie, chlapanie, przekładanie drobnych elementów w wodzie.
- Zajęcia z piaskiem, ziemią.
- Malowanie palcami, rękami, gąbkami.
- Słuchanie różnych dźwięków — instrumenty, przedmioty codziennego użytku, dzwonki, folie szeleszczące.
- Wydawanie dźwięków ustami — naśladowanie zwierząt, pojazdów, powtarzanie prostych dźwięków.
- Próbowanie ziół, owoców, bezpiecznych produktów spożywczych o różnych smakach.
- Wąchanie kwiatów, ziół, aromatycznych przypraw.
- Testowanie smaków — słodkiego, słonego, kwaśnego w bezpiecznych warunkach.

- Zabawy koszykiem skarbów — różnorodne przedmioty o różnych fakturach, kształtach i zapachach.

Zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- Budowanie i układanie z klocków różnego rodzaju.
- Wkładanie i wyjmowanie przedmiotów z pudełek, pojemników, butelek z wąskim otworem.
- Chwywanie, darcie, zgniatanie, składanie papieru.
- Malowanie pędzlem, palcami, gąbkami.
- Lepienie, wałkowanie masy solnej, plasteliny.
- Przyczepianie i odczepianie elementów, np. rzepy, guziki, spinacze, zatrzaski.
- Zabawy z przyciskami, klawiszami, pokrętłami, otwieraniem i zamykaniem.
- Zabawy paluszkowe.

Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- Wspinanie się na stabilne elementy, np. poduszki, ławeczki, niskie schodki.
- Chodzenie po wyznaczonym śladzie lub linii.
- Samodzielne jedzenie — nabieranie łyżką, picie z kubka, przekąski do rączki.
- Malowanie, rysowanie kredkami, pisakami, kredą.
- Samodzielne mycie rąk, buzi.
- Sprzątanie zabawek do wyznaczonego pojemnika.
- Zabawy z piłką — turlanie, rzucanie, łapanie, podrzucanie.
- Przeciąganie lekkich elementów (np. sznurka z przyczepionym przedmiotem).

Zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- Turlanie się po podłodze, dywanie, materacu.
- Huśtanie się na bujaku, na rękach opiekuna.
- Przeciskanie się przez tunel, pod stołem, między poduszkami.
- Otulanie się kocem, chustą, zabawy w kokonie.
- Delikatne masowanie pleców, dłoni, stóp, twarzy — ręką lub wałeczkami sensorycznymi.
- Rzucanie się na miękkie poduchy lub materac.

Aktywności w zakresie dużej motoryki, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- Tory przeszkód — przechodzenie przez obręcze, omijanie pacholków, przeskakiwanie przez niskie przeszkody.
  - Swobodne zabawy na placu zabaw, na nierównej powierzchni (trawa, piasek, kamyczki).
  - Chodzenie po krawężniku, wzdłuż wyznaczonej linii.
  - Bieganie po bezpiecznej przestrzeni na zewnątrz.
  - Przeciąganie, pchanie, ciągnięcie lekkich wózków, skrzynek, zabawek na sznurku.
  - Toczenie dużych piłek, lekkich przedmiotów.
  - Zawody ruchowe w prostym wydaniu — kto szybciej dobiegnie, przejdzie, dotknie.
  - Wchodzenie i schodzenie z niskich schodków lub podestów pod nadzorem.
- **Standard 10 Wybrane aktywności zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; poznawania różnych wytworów kultury**

Wyrażanie twórczej ekspresji w różnych formach

- Swobodne malowanie, rysowanie na dużych formatach papieru.
- Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków, pudełek, kartonów, pojemników.
- Taniec swobodny do muzyki, zabawy muzyczno-ruchowe.
- Śpiewanie, naśladowanie dźwięków, zabawy rytmiczne.
- Zabawy w teatrzyk z wykorzystaniem pacynek, pluszaków, rekwizytów.
- Opowiadanie przez dzieci historyjek obrazkowych lub wymyślonych bajek.
- Odgrywanie prostych scenek, np. z życia codziennego, naśladowanie zwierząt.
- Rysowanie kredą na tablicy lub podłożu zewnętrznym.
- Malowanie gąbkami, stemplem, patyczkiem
- Swobodna zabawa lusterkami - obserwacja siebie i mimiki.

Wyrażanie twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów :

- Dzieci mają swobodny dostęp do materiałów plastycznych: kartki, kredki, mazaki, farby, plastelina.
- Zabawy materiałami naturalnymi: szyszki, kamyki, liście, gałązki, piasek, woda.
- Umożliwiamy malowanie i rysowanie na różnych podłożach: papier, karton, folia, płótno.
- Organizujemy zabawy sensoryczne z wykorzystaniem masy solnej, piasku kinetycznego.
- Proponujemy działania twórcze z wykorzystaniem materiałów z recyklingu: rolki, pudełka, butelki.
- Zapewniamy miejsca, w którym dzieci mogą swobodnie eksperymentować z materiałami — np. strefa plastyczna.

Poznanie różnych wytworów kultury :

- Czytamy i oglądamy książki o wysokim poziomie estetycznym i starannym wykonaniu.
- Umożliwiamy dzieciom słuchanie muzyki klasycznej, dziecięcej i tradycyjnych utworów w odpowiedniej jakości.
- Pokazujemy dzieciom ilustracje, zdjęcia, materiały przedstawiające różne formy sztuki i architektury.
- Organizujemy zajęcia tematyczne dotyczące tradycji i zwyczajów (np. świątecznych, regionalnych).
- W miarę możliwości uczestniczymy w wydarzeniach kulturalnych dostosowanych do wieku dzieci (np. teatrzyk, muzyka na żywo, koncerty).
- Uczestniczymy w krótkich spacerach lub wyjściach tematycznych (np. obejrzenie muralu, rzeźby w przestrzeni publicznej, wystawy malarskiej, fotograficznej).

III. HARMONOGRAM OBEJMUJĄCY STAŁE I ZMIENNE ELEMENTY DNIA I PLANOWANE AKTYWNOŚCI

Godzina (orientacyjna)	Elementy harmonogramu dnia	Czynności Dziecka
6.30 - 8.30	Początek dnia (schodzenie się dzieci do żłobka)	Dziecko jest rozbierane w szatni gdzie może uczyć się współpracować w rozbieraniu. Żegna się z rodzicami, wita z personelem. Jest wprowadzane do innych dzieci . Wraz z opiekunem idzie umyć ręczki. Bawi się swobodnie indywidualnie lub z opiekunką korzystając z przygotowanej przestrzeni i zabawek. Ma możliwość obserwowania zabaw innych dzieci. W niektórych z nich bierze udział z pomocą opiekunki
8.30 - 9.15	I Śniadanie	Dziecko ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości. Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku – kształtowanie czynności samoobsługowych i nawyków higienicznych.
9.15 - 11.00	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju) Pobyt na świeżym powietrzu	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Zabawy edukacyjne pomagają dzieciom rozwijać się wszechstronnie – uczą, bawią, pozwalają odkrywać świat, obserwować innych i rozwijać swoje talenty. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane. Przy sprzyjających warunkach pogodowych dzieci spędzają czas na świeżym powietrzu.
11.00 - 11.30	II śniadanie	Dziecko ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości. Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku – kształtowanie czynności samoobsługowych i nawyków higienicznych.
11.30- 13.00	Odpoczynek	Dziecko odpoczywa, kiedy jest zmęczone. Forma odpoczynku jest dostosowana do potrzeb dziecka . Dzieci mają możliwość słuchania muzyki relaksacyjnej.
13.00 -13.45	Obiadek dwudaniowy	Dziecko ma okazję obserwować przygotowanie do posiłku. Je posiłek jak najbardziej samodzielnie mając możliwości wyboru tego co je i w jakiej ilości. Czynności higieniczne i pielęgnacyjne po posiłku – kształtowanie czynności samoobsługowych i nawyków higienicznych.
13.45 -16.30	Zabawowe aktywności edukacyjne (do wyboru z zabaw obejmujących różne sfery rozwoju) Zakończenie dnia pożegnanie	Dziecko podejmuje dowolne aktywności zabawowe z wykorzystaniem przestrzeni, materiałów i zabawek. Uczestniczy w zabawach z opiekunką kierowanych do niego lub innych dzieci. Propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy, umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, odkrywanie nowych zjawisk, obserwowanie innych dzieci i rozwijanie osobistych umiejętności. Dzieci zajmują się daną zabawą tak długo jak są nią zainteresowane. Dziecko żegna się z dziećmi i opiekunkami. Jest odprowadzane do rodzica. Dziecko jest ubierane w szatni, gdzie może uczyć się współpracować w ubieraniu.

- Mycie rąk odbywa się przed każdym posiłkiem oraz wg potrzeb.
- Wyjście na świeże powietrze uzależnione jest od panujących warunków atmosferycznych.

Miesiąc	Temat tygodnia	Obchodzenie Świąt nietypowych	Inicjatywy dodatkowe	Goście	Inne
Styczeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. W krainie wiecznego lodu – rejs na Antarktydę. 2. Ulepiła Hanka bałwanka. 3. Z rodziną za Pan brat – mój dom i moja rodzinka. 4. Zimowa frajda - sporty, i aktywności zimowe. 5. Gdy dorosłym będę Panem to usiądę i wymyślę kim zostanę. 	1.Dzień Babci i Dziadka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gramy dla WOŚP! – akcja charytatywna 2. Balik Karnawałowy 3. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” – spotkanie z Biblioteką 2. Dogoterapia – spotkanie z Powiatowym Inspektorem Weterynarii 	<p>Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10</p> <p>Aranżacja tablic informacyjnych dla rodziców</p>
Luty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hej Pizza! Mini kulinaria 2. Ja i moje ciało 3. Kocie sprawy 4. W świecie dinozaurów 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Walentynki 2.Dzień Naleśnika 3.Dzień Pizzy 4. Dzień Kota 	1.Celebrowanie urodzin dzieci w grupie	1. „Maluszkowy Poranek” – spotkanie z Biblioteką	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Marzec	<ol style="list-style-type: none"> 1. W krainie kolorów 2. Wiosenne prace w ogrodzie 3. Wiosna - ach to Ty! 4. Woda źródło życia 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Dzień Gofra 2.Dzień Wody 3.Dzień Małych Kobietek 4.Pierwszy Dzień Wiosny 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Dzień Zespołu Downa – Dzień Kolorowej Skarpetki 2.Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” – spotkanie z Biblioteką 2.Teatrzyk dla maluchów z okazji Dnia Teatru 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Kwiecień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkanocne jajko 2. Ale cyrk! Zabawy z Klaunem 3. Wiejska zagroda 4. Ziemia naszym domem 5. Majowe święta 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Zajęczek wielkanocny 2.Dzień Ziemi 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Światowy Dzień Autyzmu 2.Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Wielkanocne warsztaty z rodzicami 2.Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10

Maj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pan Policjant porządku pilnuje 2. Swoje życie poświęcają na ratunek przybywają – to strażacy! 3. Królestwo pszczół 4. Dzieckiem być 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień Strażaka 2. Dzień Policjanta 3. Dzień Mamy 4. Dzień Pszczoły 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień Rodziny 2. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 2. Spotkanie z Policjantem 3. Spotkanie ze Strażakiem 4. Spotkanie z Pielęgniarką 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Czerwiec	<ol style="list-style-type: none"> 1. W krainie dźwięków 2. Jedz owoce i warzywa w nich prawdziwa moc się skrywa! 3. Czym na wakacje? Podróże małe i duże 4. Tata moim bohaterem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień Taty 2. Dzień Dziecka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pożegnanie starszaków 2. Obchody Dnia Dziecka 3. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
<p>Lipiec/ Sierpień</p> <p>Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10</p> <p>Okres wakacyjny/Przerwa urlopowa/ Dzień Otwarty i spotkanie z rodzicami</p> <p>Celebrowanie urodzin dzieci w grupie</p>					
Wrzesień	Czas Adaptacji, nawiązywania relacji , wzajemnego poznawania	Czas Adaptacji, nawiązywania relacji, wzajemnego poznawania	Celebrowanie urodzin dzieci w grupie,	Czas Adaptacji, nawiązywania relacji, wzajemnego poznawania	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10

Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co Pani Jesień w koszu dla nas niesie? 2. Ludzie listy piszą 3. Mycie rąk - fajna sprawa! 4. Pies najlepszy przyjaciel 5. Dynia pełna skarbów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień Odlotowych Chłopaków 2. Dzień Kundelka 3. Dzień Uśmiechu 4. Dzień Dyni 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powitanie Jesieni 2. Zbiórka karmy dla schroniska – akcja charytatywna 3. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Listopad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drepcze w trawie mały zwierz, to jest przecież jeź! 2. Jesienna pogoda 3. Małe, czerwone jabłuszko 4. Misiowe przygody 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień Postaci z Bajek 2. Dzień Pluszowego Misia 3. Dzień Niepodległości 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Światowy Dzień Wcześniaka 2. Dzień Zapobiegania Przemocy – udział w akcji 3. Pasowanie na żłobkownicza 4. Zabawa andrzejkowa 5. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10
Grudzień	<ol style="list-style-type: none"> 1. W krainie św. Mikołaja 2. Uroki Pani Zimy 3. Magiczny czas Wigilii 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mikołajki 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pacuszka dla maluszka – akcja charytatywna 2. Celebrowanie urodzin dzieci w grupie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Maluszkowy Poranek” spotkanie z Biblioteką 2. Spotkanie z Mikołajem 3. Piernikowe Święto-warsztaty z rodzicami 	Codzienna realizacja standardów 6,7,8,9,10

IV .PLANOWANEAKTYWNOŚCI

AKTYWNOŚĆ CODZIENNA	ZALETY I ZNACZENIE DLA DZIECKA	CELE STAŁYCH AKTYWNOŚCI	STREFY DO REALIZACJI
Poranny krąg „Dzień dobry, witamy się!”	Buduje poczucie bezpieczeństwa, przynależności do grupy, rozwija język i komunikację.	Kształtowanie więzi społecznych. Rozwijanie umiejętności komunikacji. Budowanie poczucia wspólnoty.	Strefa komunikacyjna – dywan, krąg powitalny, kącik muzyczny
Myjemy ręczki – czynności higieniczne	Utrwala nawyki higieniczne, uczy kolejności czynności, rozwija samodzielność.	Rozwój samodzielności. Wdrażanie do dbania o siebie. Kształtowanie odpowiedzialności.	Strefa działań praktycznych – łazienka, umywalka na wysokości dziecka, ręczniczki
Ubieranie się i rozbieranie	Rozwija koordynację ruchową,samodzielność wzmacnia wiarę we własne możliwości.	Wspieranie rozwoju ruchowego. Budowanie pozytywnego obrazu siebie, uczenie cierpliwości	Strefa szatni – indywidualne miejsca na ubrania, ławeczka

**Przy stole z przyjaciółmi
/posiłki**

Uczy kultury stołu, zwrotów
grzecznościowych, rozwija
samodzielność i relacje.

Kształtowanie kompetencji.
Wdrażanie do zasad współżycia.
Rozwój języka i komunikacji.

Strefa posiłków –
stoliki dziecięce,
krzeselka, naczynia
dostosowane do wieku

**Zabawa swobodna i konstrukcyjna
„Buduję świat z klocków”**

Rozwija wyobraźnię,
myślenie przestrzenne,
współpracę i cierpliwość.

Wspieranie rozwoju
poznawczego.
Rozwijanie motoryki małej.
Nauka współdziałania.

**Strefa zabawy
i konstrukcji** –
dywan, klocki, pudełka,
stoliki do działań manualnych

**Poranny taniec /
zabawy ruchowe**

Wzmacnia ciało, daje
radość, rozładuje
emocje, buduje więź
grupową.

Rozwój fizyczny.
Wyrażanie emocji
ruchem.
Kształtowanie radości z
ruchu.

Strefa ruchu –
przestrzeń, mata, muzyka

**Pomagam cioci
– mały pomocnik**

Uczy odpowiedzialności,
troski o otoczenie,
rozwija poczucie
sprawczości.

Rozwijanie postawy
współpracy.
Uczenie dbania o
wspólne dobro.
Budowanie nawyków
porządku.

Strefa działań praktycznych - kącik do
sprzątanania, pojemniki, zmiotka, konewka

Strefa relaksu i odpoczynku-

leżaczki, koce, przytulanki,
delikatne oświetlenie

Strefa książki i ciszy –

regał z książkami, poduszki,
miękkie siedziska

Strefa emocji i opieki –

lustro, lalki, pluszaki, poduszki,
spokojna muzyka.

Strefa zabawy / regały z

pojemnikami oznaczonymi
obrazkami.

Strefa społeczna –

krąg
pożegnalny, muzyka, piosenka
końcowa.

Uczy wyciszenia,
samoregulacji emocji,
regeneruje siły fizyczne.

Nauka relaksacji i
odpoczynku.

Rozwija mowę, koncentrację i
zainteresowanie światem.

Wzbogacanie słownictwa.
Kształtowanie nawyku słuchania
i skupienia. Rozwijanie
poznawczej ciekawości.

Rozwija empatię, rozumienie
emocji własnych i innych, uczy
troski.

Kształtowanie świadomości
emocjonalnej. Rozwijanie empatii

Uczy porządku, konsekwencji,
współpracy, rozwija poczucie
odpowiedzialności.

Wdrażanie do
systematyczności.
Rozwijanie współpracy
w grupie.
Uczenie zasad
porządku i organizacji.

Buduje rytuał dnia, daje dziecku
poczucie stabilności i radość z
bycia częścią grupy.

Utrwalanie rytmu
dnia. Rozwijanie
komunikacji i relacji.

**Czas odpoczynku –
„Śpią misie”**

**Czytamy i oglądamy
książeczki**

**Moje emocje w lustrze
Opiekujemy się misiem**

**Porządkowanie w zabawie
„Każda zabawka
ma swój domek”**

„Do zobaczenia jutro”

Graficzny harmonogram aktywności w żłobku.

W grupie dzieci prowadzony jest „Graficzny harmonogram dnia”.

Na białych kartach znajdują się obrazki przedstawiające kolejne, codzienne powtarzające się punkty dnia. Po usłyszeniu umownego sygnału dźwiękowego dzieci wiedzą, że następuje zmiana aktywności – przesuwana jest wtedy strzałka wskazująca następny obrazek. Taki system daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności, a także stanowi dla dzieci zegar odmierzający czas. Umożliwia im , również świadome kontrolowanie kolejnych etapów dnia.

Plan opiekuńczo – wychowawczo -edukacyjny zatwierdzony dnia 30.12.2025 r.

Do stosowania od dnia 02.01.2026 r.

